

Ronald D. Davis Eldon M.

Dar dysleksji

Jak postępują rodzice wobec dziecka, które wróciło ze szkoły z kolejną dwójką z dyktanda, nie potrafi zapamiętać tabliczki mnożenia i bazgrze w zeszytach? Nakazami zmuszają do poprawy, często krzyczą i wymyślają coraz ostrzejsze kary. A może to dysleksja? Zamiast dalszego upokarzania powinni czym prędzej przeczytać książkę Ronalda i Davisa "Dar dysleksji" - pomoże im zrozumieć, jak ustrzec dziecko przed niesprawiedliwym traktowaniem.

Christine Kaniak-Urban

Każde dziecko ma swoje mocne strony

Dzieci różnie reagują w rozmaitych sytuacjach i wykształcają swój własny styl życia w zależności od swojego typu. Jest dziecko duszyczka, które po mistrzowsku potrafi wczuć się w innych, dziecko obowiązku, które chętnie się przydaje, dziecko przygód, które z odwagą i zdecydowaniem szuka osobistych doświadczeń oraz dziecko mądra głowa, które dąży do przyswojenia sobie wiedzy. Na wielu obrazowych przykładach autorka przedstawia cztery typy dzieci i pokazuje, jakich szczególnych pomocy potrzebują w nauce i przewyciężaniu kryzysów. Książka stanowi bardzo cenną pomoc pedagogiczną dla rodziców, wychowawców i nauczycieli

ZAPAMIĘTAJ:

***"Kochać człowieka to znaczy mieć czas,
nie spieszyć się, być obecnym dla niego"***

Hans Burki

Redakcyjna stopka

Wydawca: Szkoła Podstawowa nr 4 w Jarosławiu,
ul. Żeromskiego 4, tel. 621 12 48

Zespół redakcyjny:

Pedagog szkolny: Aneta Kisiel

Skład komputerowy: Grzegorz Kulas

Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stefana Żeromskiego w Jarosławiu

SZKOLNY BIULETYN RODZICA

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Państwa ręce pierwszy numer biuletynu szkolnego, poświęconego w całości dla rodziców.

Postaramy się zarówno w tym jak i w następnych numerach zamieścić informacje dotyczące aktualnych problemów z zakresu psychologii i pedagogiki. Biuletyn będzie zawierać praktyczne pomysły m.in.- jak pomóc dziecku z dysleksją, jak pracować z dzieckiem nadpobudliwym, jak motywować dziecko do uczenia się i odrabiania lekcji oraz będziemy udzielać wskazówek pomocnych w wielu innych, trudnych sytuacjach. Mamy nadzieję, że nasze porady zostaną przez Państwa wykorzystane w codziennym, jakże trudnym procesie, jakim jest wychowanie dziecka.

Jednocześnie prosimy Państwa o ewentualne sugestie odnośnie tematów i informacji, jakie możemy Państwu zaprezentować na łamach naszego biuletynu.

Jak pomóc dziecku powrócić do normalnego rytmu zajęć po wakacjach?

Oto kilka skutecznych sposobów na to, by Państwa pociecha bez trudu i zbędnego stresu znowu włączyła się w codzienny rytm dnia:

- Przypomnij dziecku, jak ważna jest szkoła oraz nauka. Powiedz, że oczekujesz, że będzie się starało najlepiej jak potrafi.
- Wspólnie ustalcie nowe cele, które dziecko będzie się starało osiągnąć w nowym roku szkolnym, np. poprawienie się z matematyki lub też systematyczne odrabianie pracy domowej.
- Ustal nowy plan zajęć po szkole. Pamiętaj, by obejmował on wystarczającą ilość czasu na odrobienie lekcji
- Odnów zapasy przyborów szkolnych. Nie zapomnij wyposażyć dziecka w niezbędne pomoce naukowe.
- Na powrót ogranicz oglądanie telewizji. Ustal czas, jaki dziecko może dziennie spędzać przed telewizorem.
- Odnów zwyczaj wspólnego czytania. W czasie, gdy ty np. przeglądasz gazetę, niech Twoja pociecha poczyta lekturę.
- Przywróć rozsądną porę kładzenia się spać (zwłaszcza w dni powszednie).
- Przypomnij dziecku, że powinno pakować się do szkoły poprzedniego wieczora, a nie w pośpiechu rano. Naszykujcie ubrania, sprawdź, czy podpisałeś klasówki i postaw plecak w przedpokoju. Rano spakuj kanapki i picie.
- Jeśli masz jakieś pytania lub coś Cię niepokoi, to dobry moment, by skontaktować się z wychowawcą dziecka.

Specjaliści z poradni postawią diagnozę - czy konieczne są ćwiczenia z terapeutami, czy wystarczy dodatkowa praca w domu pod okiem rodziców. To ważne! Pod żadnym pozorem nie należy trwać w oczekiwaniu, "aż dziecko samo doskoczy do rówieśników". Samo nie doskoczy! Trzeba z nim systematycznie pracować.

Lepiej późno niż wcale

No tak, ale co zrobić, jeśli się spóźniliśmy. Gdy nie zwróciliśmy uwagi na objawy ryzyka dysleksji we wczesnym wieku dziecka. Wtedy, w wieku szkolnym, ma ono już problemy nie tylko z czytaniem, ale także z pisaniem, a w starszych klasach nawet kłopoty z nauką innych przedmiotów. Jak mówi prof. Marta Bogdanowicz, wiceprzewodnicząca Europejskiego Towarzystwa Dysleksji, ekspert od problemów z czytaniem i pisaniem, to mit, że dysleksja utrudnia naukę tylko języka polskiego. Dziecko ponosi klęski także na innych lekcjach - na geografii, matematyce czy fizyce kłopoty z odczytaniem jakiejś treści przeszkadzają tak samo bardzo jak na języku ojczystym.

Co robić? Przede wszystkim trzeba koniecznie odwiedzić poradnię psychologiczno-pedagogiczną. Lepiej późno niż wcale. I nie ma się czego wstydzić, trzeba po prostu chcieć dziecku pomóc.

Po takiej konsultacji, badaniach i ćwiczeniach specjaliści wydadzą ostateczną diagnozę. Jeśli stwierdzą u ucznia formę dysleksji rozwojowej, będzie on miał pewne przywileje w szkole i na egzaminach. Ale nie to jest najważniejsze! Będą go bowiem czekać (i jego rodziców) lata systematycznej pracy i ćwiczeń - w poradni i w domu.

Niestety, dla niektórych dysleksja to tylko okazja do łagodniejszego traktowania przez szkołę w czasie lekcji i egzaminów. Żadna taryfa ulgowa bez solidnych i regularnych ćwiczeń nie ma sensu. Z niektórymi odmianami dysleksji rozwojowej jest tak, że trzeba zмагаć się z nią całe życie.

Przeprowadziliśmy rozmowę z pedagogiem z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Jarosławiu. Oto czego dowiedzieliśmy się na temat badań uczniów dyslektycznych.

„Każdy rodzic chce, żeby dziecko jak najlepiej zdało egzaminy. Jeśli coś stoi temu na przeszkodzie, najlepiej złożyć to na karb dysfunkcji. Czasem rodzice liczą na to, że papier z poradni pomoże ich pociechom w całym życiu. Ponieważ opinie o dysleksji trzeba było dostarczyć szkołom do końca września, przez ostatni miesiąc w poradniach było tłoczno. Dużo osób zostawiło badania na ostatnią chwilę, a potem były pretensje, że nie ma wolnych terminów. A przecież, żeby stwierdzić dysfunkcję, trzeba się spotkać z uczniem kilka razy. Należy przeprowadzić pełne badanie psychologiczno-pedagogiczne, zbadać poziom inteligencji dziecka i, jeśli dysfunkcja rzeczywiście występuje, zacząć pracę nad uczniem. Jest ona ważniejsza niż zaświadczenie, które wielu traktuje jak przepustkę do przesłizgnięcia się przez egzaminy.”

18. Włącz się w pracę zespołów rodziców uczestniczących w konsultowaniu lub tworzeniu programu szkolnego.
19. Bierz udział w godzinach wychowawczych i lekcjach otwartych, na które jesteś zapraszany.
20. Włącz się w organizacje imprez organizowanych przez szkołę (święto szkoły, sportowe zawody, przedstawienia teatryku szkolnego, aukcje na rzecz szkoły, pikniki).
21. W miarę możliwości wspieraj fundusz rodzicielski lub ofiaruj własną pracę (od pomocy w drobnych remontach, szycia zasłon, przygotowywania pomocy naukowych, pieczenia ciastek na imprezy szkolne).
22. Ustal z nauczycielem plan postępowania w stosunku do twojego dziecka zwłaszcza w sytuacji kryzysowej.
23. Omawiaj ze swoim dzieckiem przebieg szkolnego dnia, dowiaduj się o plany i ważne dla dziecka wydarzenia w zbliżającym się czasie.
24. Poznaj mocne i słabe strony dziecka w szkole.
25. Zadbaj, aby dziecko miało w domu wydzielone ciche i dobrze oświetlone miejsce do nauki i odrabiania lekcji.
26. Pomóż swojemu dziecku zaplanować pracę, podzielić duże i trudne zadania na małe kroki.
27. Ustal w miarę możliwości stałe godziny spokojnej pracy dziecka w domu - w tym czasie nie angażuj go do innych czynności.
28. Okazuj szacunek dla pracy dziecka, doceniaj jego wysiłek.
29. Spróbuj znaleźć zajęcie (hobby, sport), które będziesz wykonywał razem z dzieckiem.
30. Zachęcaj dziecko do podejmowania działań twórczych (malowania, grania itp.), czytania książek, słuchania dobrej muzyki; czytajcie razem chociaż kilka minut każdego dnia.
31. Organizuj w miarę możliwości rodzinne wycieczki do biblioteki, teatru, kina, na koncert, do muzeum, parku, lasu itp., aby wykorzystać je jako sposobność do zdobycia nowych ciekawych informacji.
32. Wspólnie z dzieckiem wybierz i zaplanuj programy telewizyjne, które będzie mogło oglądać; gdy możesz, oglądaj je razem z nim i rozmawiaj o tym, co widziało i czego się nauczyło.
33. Od czasu do czasu baw się z dzieckiem - graj w gry dydaktyczne, towarzyskie, komputerowe itp.
34. Pomóż dziecku w zaplanowaniu przygotowań do klasówki, sprawdzianu, egzaminu.
35. Pomóż zorganizować system rodzicielskiego wolontariatu w szkole.
36. Poznaj zasady szkolnego regulaminu i pomagaj nauczycielom w utrzymywaniu dyscypliny.

37. Pomóż zorganizować prace społeczne uczniów.
38. Zaoferuj nieodpłatnie szkole swoje eksperckie usługi w dziedzinach, na których się znasz i możesz pomóc.
39. Dowiedz się jak najwięcej na temat działań podejmowanych w stosunku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (np. dysleksją).
40. Podejmuj się funkcji społecznych w radach przedstawicielskich rodziców.
41. Zachęcaj swoje dziecko do pełnienia funkcji społecznych i udziału w samorządzie uczniowskim i wspieraj je w działaniu.
42. Pomóż szkole w gromadzeniu dodatkowych funduszy, ubieganiu się o dotacje, stypendia oraz utrzymaniu w dobrym stanie majątku szkolnego.
43. Wspieraj działania organizacji wychowawczych na terenie szkoły swojego dziecka
44. Zachęcaj i wspieraj swoje dziecko w działaniu społecznym na rzecz potrzebujących pomocy; sam służ przykładem.

Zaczerpnięte z <http://www.ceo.org.pl>

DYSLEKSJA

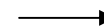
Nieczytelne pismo nie musi być efektem niechlujstwa. Dukanie czytanek nie musi oznaczać, że uczniowi się nie chce. Błędy ortograficzne nie muszą oznaczać braku wiedzy, jak się pisze dane słowo. To może być dysleksja.

Oto poradnik, w którym odpowiadamy na pytania związane z dysleksją. Pamiętajmy! Im wcześniej je wykryjemy, tym większe będą szanse na wygraną.

O dysleksji rozwojowej mówi się różnie, często skrajnie. Dla jednych to "przekleństwo", bo nie są w stanie poprawnie czytać i pisać. Inni - najczęściej ci, którzy takich kłopotów nie mają – przebąkują o "naciąganiu na dysleksję". Bo przecież dzięki zaświadczeniu o dysleksji uczeń ma np. więcej czasu na napisanie egzaminu, nauczyciele nie oceniają surowo błędów ortograficznych.

Kłopoty na bank

To ważne pytanie: Czy dysleksja musi oznaczać kłopoty? Może je oznaczać. Niektóre osoby dyslektyczne mają problemy np. w bankach, bo na różnych drukach nie potrafią złożyć takiego samego podpisu jak na wzorze. Najczęstsze problemy wiążą się jednak z okresem szkolnym i studenckim. Dlatego jeśli u twojego dziecka (bardzo małego czy już większego) zauważysz objawy ryzyka dysleksji, nie wpadaj w panikę, ale też nie zwlekaj. Im wcześniej się za nią z dzieckiem weźmiecie, tym lepsze będą efekty terapii. W przeciwnym wypadku w dorosłym życiu kłopoty są pewne jak w banku.

Wszystko można poprawić

Czy dysleksję rozwojową można pokonać? Jeśli uczeń ma dysleksję (kłopoty z czytaniem), ale będzie się z nim regularnie ćwiczyło, powinien zacząć czytać poprawnie. Choć zwykle trochę wolniej od pozostałych. Systematycznie pracując, bardzo skutecznie można też pomóc dziecku z dysgrafią (tak, że jego bazgroły będą w końcu w miarę czytelne). Np. uczy się je pisać literami drukowanymi - ponieważ się ich nie łączy, pismo jest czytelniejsze. Znacznie trudniej o sukces

w przypadku dziecka z dysortografią. Jak mówi prof. Marta Bogdanowicz, wiceprzewodnicząca Europejskiego Towarzystwa Dysleksji, nad ortografią trzeba pracować całe życie, ponieważ skłonność do popełniania błędów u osoby dyslektycznej pozostaje.

Im wcześniej, tym lepiej

Powtórzmy! Im wcześniej zauważymy problemy u dziecka, tym większe będą szanse na skuteczną pomoc. To oznacza, że pierwszymi "specjalistami", którzy je zauważą, powinni być rodzice. Tak, tak, to oni powinni zwrócić uwagę na to, że maluch ma kłopoty z mówieniem, ze słyszeniem albo z utrzymaniem równowagi. Co ma wspólnego z dysleksją np. ruch, wzrok czy słuch? Ma, i to sporo. Pisząc, wykonujemy ruch, czytając, korzystamy ze wzroku. Podobnie ważna jest pamięć przy pisaniu niektórych wyrazów, których pisowni nie określa żadna reguła ortograficzna. Po prostu dziecko powinno raz na zawsze zapamiętać, że pisze się je tak, a nie inaczej.

Tak jest np. z wyrazem „który”. Piszemy go automatycznie przez "ó", po prostu pamiętamy tę pisownię. Dziecko dyslektyczne może nie pamiętać i mieć kłopoty z poprawną pisownią.

Rozmawiaj z dzieckiem

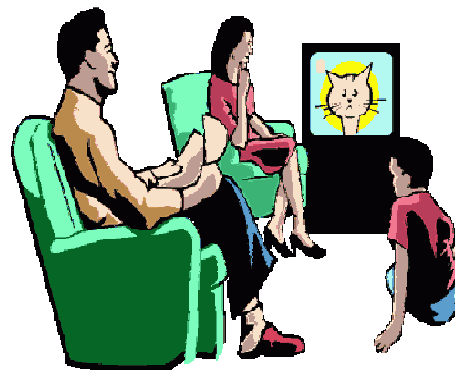
Uwaga! Co robić, jeśli zauważymy niepokojące sygnały? Jeśli widzimy, że dziecko w wieku poniemowlęcym lub przedszkolnym ma problemy z mówieniem, powinniśmy szybko odwiedzić logopedę. Nie będzie on tylko korygował wad wymowy, ale też pomagał wyrównać inne braki - np. problemy z uczeniem się i przypominaniem nazw, uczeniem się wierszy czy przekręcaniem wyrazów.

To jednak nie wystarczy! Najważniejszą zasadą jest, że nie tylko lekarz pracuje z dzieckiem, także rodzice w domu, i to naprawdę systematycznie. Szczegółowe rady, jak pracować i przykłady ćwiczeń rodzice dostaną w każdej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Generalnie z dzieckiem trzeba wtedy jak najwięcej rozmawiać, rysować, uczyć krótkich piosenek i wierszy.

Skontaktuj się z poradnią

Jeśli różne objawy ryzyka dysleksji na początku szkoły, to powinien być alarm i powód do szybkiego kontaktu z poradnią psychologiczno-pedagogiczną. Zwłaszcza jeśli dziecko ma wyraźne kłopoty z czytaniem, pisanie i zaczyna odstawać od rówieśników.

... na następnej stronie

Jak włączyć się w edukację własnego dziecka?

1. Okazuj zainteresowanie i doceniaj pracę nauczycieli i dyrektora.
2. Otwórz się na pomysły nauczyciela, okaz dobrą wolę.
3. Słuchaj opinii innych o Twoim dziecku, staraj się zrozumieć ich punkt widzenia.
4. Podziel się z nauczycielem swoją wiedzą o mocnych stronach, talentach i zainteresowaniach swojego dziecka.
5. Bierz pod uwagę i powiedz nauczycielowi o oczekiwaniach i celach, jakie sobie stawia twoje dziecko.
6. Nie żałuj czasu na rozmowy o postępach i trudnościach dziecka w szkole.
7. Bierz aktywny udział w zebraniach i dniach otwartych.
8. Ustal z nauczycielem najlepszy sposób komunikowania się z tobą (telefon, list, notatka w zeszytcie dziecka).
9. Staraj się zrozumieć i zaakceptuj reguły obowiązujące dziecko w szkole; nie podważaj ich znaczenia i nie pozwalaj na omijanie lub łamanie tych zasad w domu (okazywanie szacunku starszym, poprawne zachowanie przy stole, niepalenie papierosów, nieprzeklinanie itp.).
10. Korzystaj z możliwości przeprowadzanie nieformalnych rozmów, nawiązywania kontaktów z nauczycielami, personelem szkoły, innymi rodzicami.
11. Swoje wymagania, oczekiwania i uwagi przedstawiaj szczerze, otwarcie i niezwłocznie. Niech nie mają okazji urosnąć do problemu.
12. Bierz udział w spotkaniach rodziców i pracy organów przedstawicielskich.
13. Szukaj informacji o szkole, czytaj biuletyny; zaglądaj na stronę www.sp4j.prv.pl
14. Poznaj godziny pracy sekretariatu, terminy dni otwartych.
15. Zgromadź informacje na temat systemu oceniania i wymagań wobec twojego dziecka (śródrocznych, na zakończenie semestru/roku, wymagań egzaminacyjnych).
16. Poznaj przyjaciół i kolegów swojego dziecka a także ich rodziców.
17. Staraj się śledzić życie szkoły i w miarę możliwości uczestniczyć w wydarzeniach organizowanych dla - lub z udziałem rodzin uczniów; pomóż organizować takie imprezy.